

Pieces of a woman

KATA WÉBER / KORNÉL MUNDRUCZÓ

Verlies, rouw en aanvaarding

Johan Thielemans

Gezien op 10 mei 2021

Kunstenfestivaldesarts - streaming

De Hongaarse schrijfster Kata Wéber verwerkte de traumatische ervaring van de dood van een pasgeboren kind in het stuk 'Pieces of a woman'. Een stuk met een rist interessante rollen en een complex emotioneel verloop. Hoe te rouwen? Hoe zich verzetten tegen de verwachtingen van de groep? De weg naar aanvaarding is lang en moeilijk, maar op het einde biedt de muziek een balsem. Zeven uitstekende acteurs brengen het werk, met Kornél Mundruczó als gedreven spelleider. Van het heel persoonlijke naar de scène en de camera.

11 MEI 2021

Kata Wéber en Kornél Mundruczó vormen een echtpaar. Net als Masja, het hoofdpersonage in 'Pieces of a woman' verloren ze een kind bij de geboorte. De manier waarop Wéber dat verwerkte vond zijn weg in een toneelstuk. Dat werd ondertussen ook verfilmd werd in de VS. Die versie is te zien op Netflix. Kunstenfestivaldesarts brengt echter de Poolse versie, als een live streaming.

De voorstelling bestaat uit twee delen. Het eerste deel is een film over de pijnlijke bevalling van Masja en de dood van de boreling die daar onverwacht op volgt. De vraag rijst in de film al snel of die dood aan een onervaren vroedvrouw toegeschreven kan worden. Het is een eerste belangrijk thema: wie draagt schuld? De familie moeit zich ermee en wil de vroedvrouw aanklagen, maar Masja weigert die stap te zetten. Ook Masja's echtgenoot, een drugsverslaafde wordt schuldig geacht door de familie.

Na deze heftige inleiding volgt er een lang theaterstuk. Wébers hoofdthema verdrinkt nu een beetje in de vele familiale conflicten, in het bijzonder door de spanningen tussen de moeder en haar twee volwassen dochters en echtgenoten. De aanleiding die Kata Wéber vond om de hele familie te

verenigen is haast een cliché: een reünie na de dood van de vader van de familie.

Voor een toneelliefhebber erg bekend terrein. Je denkt meteen aan Tsjechov, maar andere voorbeelden zijn legio, ook in de lage Landen of de VS. Het verwondert dan ook dat de tekst bij de voorstelling benadrukt dat het hier over typisch Hongaarse en Poolse toestanden gaat. Het gegeven is zo algemeen, op de liters wodka na, dat de lokale verankering als een rituele rechtvaardiging overkomt. Het stuk zou een particuliere uitspaak over een concrete maatschappij zijn, maar in wezen is het dat niet.

De centrale pijn schuilt bij een centrale vrouwelijk personage. De wijdlompige tekst krijgt eindelijk een focus wanneer Masja de volle aandacht krijgt. We komen dan terug bij de rouw als thema. Masja krijgt het verwijt dat ze niet op een 'klassieke' manier rouwt. Zij verzet zich tegen wat van een getroffen moeder verwacht wordt. Het laatste deel van deze zeer lange en kronkelige beschrijving van een familie loopt uit op haar lange monoloog, opgebouwd uit jeugdherinneringen. Zij komt met het verleden in het reine en laat de smart toe – door te zingen.

Het stuk eindigt ermee dat de vrouwelijke leden van het gezelschap rond een piano samenkomen, en met Masja meezingen (een samenzang die een beetje vals klinkt). Het is een beeld van begrip, van toenadering, van saamenhorigheid, van vrede. Alle conflicten, alle pijn verdwijnen als sneeuw voor de zon. De lange kronkelige psychologische tocht loopt uit op een *feelgood* einde. Dat is verrassend en erg gewild – en dus wel mooi maar niet volledig overtuigend.

Mundruczó bewandelt in dit werk qua vorm twee paden. Het eerste deel is puur film. Een technisch briljante opname. De scène met de lange pijnlijke barensweeën werd in één take opgenomen, met Mundruczó zelf achter de camera. De tweede helft van de voorstelling speelt zich af op een brede scène, die naast elkaar een zithoek, een eetkamer en een keuken voorstelt. De camera's die het spel registreren komen hier openlijk in beeld. Maar de speelstijl in beide luiken is dezelfde: radicaal naturalistisch. De Poolse acteurs zijn van een indrukwekkende natuurlijkheid. Zeven spelers, die elk scherp getekend zijn en samen een schitterend ensemble vormen.

Een prachtprestatie levert Justyna Wasilewska als Masja. Tijdens de geboortescène zie je haar lijden dankzij haar kreten en haar ademhaling. Het lijkt op een reportage. In het tweede deel is ze een stille aanwezigheid, een vrouw die zich koppig afzet tegen de verwachtingen van de maatschappij: zij rouwt op een volstrekt persoonlijke manier. Haar emoties wellen op als ze zingt: een frisse, aandoenlijke stem. De muziek heelt alle, of toch deze, wonden.

Deze theaterfilm zet in op openlijke en verdrongen emoties. Kata Wéber heeft wel een kronkelende tekst geschreven, zodat de toeschouwer lange tijd niet weet waar de actie op kan uitlopen. Is het een oefening in observatie, waarbij de toeschouwer zich moet laten drijven op de reeks onthullingen? Zo ja, dan lijkt me de film te lang. De tekst krijgt weer focus als de rouwende vrouw op de voorgrond komt. Dan word je meegenomen in de emotionele stroom – de tekst put daar ook uit de heel persoonlijke ervaring van de schrijfster. Dat de film tenslotte uitloopt op een ‘alles komt goed’ situatie verrast wel, maar is niet het meest overtuigend slotakkoord na deze lange tocht langs pijnlijke emoties.